

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI
BROJ: 11 0 U 022801 18 U
Dana, 27.03.2019. godine

Okružni sud u Banjoj Luci po sudiji pojedincu Stamenić Darku uz sudjelovanje Radanović Vesne, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja građana "Borba protiv korupcije BiH" Transparency International Bosne i Hercegovine, Banjaluka, ulica Gajeva broj 2 (u daljem tekstu: tužilac), radi poništenja rješenja broj: 01-2125-3/18 od 25.04.2018. godine, Javne zdravstvene ustanove "Univerziteti Klinički centar Republike Srpske" Banjaluka, ulica Dvanaest beba bb, (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu odobravanja pristupa informacijama, donio je dana 27.03.2019. godine, sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 200,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom, odbijen je žalba zbog „ćutanja uprave“ tužioca broj: 02-97 R (266) od 29.03.2018. godine, zbog nedonošenja odluke po zahtjevu za slobodan pristup informacijama tužioca, broj: 02-97 R (142) od 18.12.2017. godine, pri čemu je aktom tužene broj: 01-17073-2/17 od 04.01.2018. godine, tužilac obavješten da podneseni zahtjev uključuje komercijalne interese trećih strana i da će iste obavjestiti o pojedinostima zahtjeva, a odgovor na zahtjev prolongirati za vremenski period od 15 dana.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilac pobija doneseni akt zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i nepravilne primjene materijalnog prava, kako to proizlazi iz navoda tužbe. U tužbi navodi da se tuženom obratio sa zahtjevom broj: 02-97 R (142) od 18.12.2017. godine, za dostavu informacija koje su pod kontrolom tog organa, i to: kopija odluke o imenovanju Komisije za javne nabavke; izjave o sukobu interese članova Komisije za javne nabavke; zapisnika sa javnog otvaranja ponuda; izvještaja o ocjeni pristiglih ponuda; odluke o dodjeli ugovora; ugovora o predmetnoj nabavci; kao i izvještaja o postupku nabavke i realizacije ugovora za postupak javnih nabavki: 1) nabavka potrošnog materijala i uređaja za proširenje pasivne mrežne opreme za koju je objavljeno obavještenje o javnoj nabavci broj 1255-1-1-255-3-71/17 na portalu Javnih nabavki, i 2) nabavka aktivne mrežne opreme za potrebe CMB i NW i za povezivanje GAK, INF, TEB, SW sa CMB UKC RS, za koju je objavljeno obavještenje o javnoj nabavci broj: 1255-1-1-419-3-118/17 na portalu javnih nabavki. Međutim, aktom tuženog broj: 01-17073-2/17 od 04.01.2018. godine, obaviješten je da njegov zahtjev uključuje komercijalne interese trećih strana i da će iste obavjestiti o pojedinostima zahtjeva, a da će odgovor na zahtjev biti prolongiran za vremenski period od 15 dana. Kako, tuženi nije donio odgovarajući upravni akt u zahtijevanom vremenskom periodu, to je 15.02.2018. godine, istom uputio urgenciju broj: 02-97 R (235), pozivajući se pri tome na njegov akt od 04.01.2018. godine. Ali, kako ni pored upućene urgencije nije bilo odgovora,

obratio se drugostepenom organu tuženog, sa žalbom zbog „ćutanja uprave“, broj: 02-97 R (266) od 29.03.2018. godine. Nakon toga, dana 30.04.2018. godine, zaprimio je osporeni akt, kojim je odbijen njegov žalba i utvrđen izuzetak od objavljivanja informacija, u smislu člana 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama (Službeni glasnik RS broj: 20/01), s obzirom da zahtjev uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, učesnika postupka javne nabavke. Smatra, da tuženi nije pravilno primijenio odredbe navedenog zakona, pa u tom smislu ukazuje na sadržinu odredbi člana 1., 7. i 9. Zakona o slobodi pristupa informacijama. Ističe, da tuženi uopšte ne navodi koje se to informacije smatraju povjerljivim i iz kojih razloga bi objavljivanjem tih informacija, nastala šteta za treću stranu, uzimajući u obzir činjenicu da se zahtjevom traži dostava više javnih dokumenata, koji su pod kontrolom tuženog, kao javnog organa. Podsjeća, da za objavljivanjem ovih informacija postoji opravdani javni interes i da je tuženi, kao javni organ, zaključio ugovor sa trećim licima, u ime svih građana RS. Nadalje, tuženi nije proveo test javnog interesa na način propisan članom 9. navedenog zakona, već samo odbio pristup informacijama, zbog toga što treća strana samo smatra da bi objavljivanje traženih informacija za nju moglo imati štetne posljedice u budućem poslovanju, u odnosima sa poslovnim partnerima, kao i da su tražene informacije poslovna tajna. U vezi s tim, postavlja pitanje zbog čega bi na budućće poslovanje treće strane imalo uticaja, npr; Odluka o imenovanju Komisije za javne organa ili Izjave o sukobu interesa Komisije za javne nabavke. Dakle, nedonošenjem odluke da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležni organ je u smislu člana 9. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama, obavezan da razmotri okolnosti, kao što su: svako nepoštivanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prestupa, zloupotreba vlasti ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašćeno korišćenje javnih fondova i dr. Znači, ispitivanje javnog interesa predstavlja svojevrsan garant podnosiocima zahtjeva za pristup informacijama, da javni organ neće po automatizmu utvrđivati izuzetke, nego da će od slućajaja do slućajaja primjenjivati dvostruki kontrolni mehanizam. Predlaže da sud uvaži tužbu i poništi osporeni akt, uz naknadu troškova upravnog spora.

Tuženi je na zahtjev suda dostavio spis predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu, u kojem navodi da je tužba neosnovana i da je u konkretnom slućajaja postupljeno u skladu sa relevantnim zakonskim propisima. Naime, osporenim aktom odbijena je žalba tužiocaja i utvrđen izuzetak od objavljivanja traženih informacija, u skladu sa članom 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama. Ističe, da je u skladu sa zakonom, tuženi bio u obavezi da upozna treću stranu, učesnike u postupku, sa upućenim zahtjevom za pristup informacijama, pa nakon što se treća strana izjasnila da bi objavljivanje informacija moglo imati štetne posljedice po budućće poslovanje, pogotovo u odnosima sa poslovnim partnerima, kao i da su tražene informacije poslovna tajna, te da bi objavljivanje istih moglo ugroziti komercijalne interese, to je i odlučeno kao u izreci osporenog akta. Dakle, u skladu sa zakonom utvrđen je predmetni izuzetak od objavljivanja informacija, zbog čega je neosnovan navod da je izuzetak utvrđen zbog toga što bi objavljivanje informacija imalo štetne posljedice po ekonomske i poslovne interese tužene, već se radi o tome da je treća strana u postupku, svojim dopisom izrićhito navela, na osnovu svoje procjene odnosa na tržištu, zašto traži da se tražene informacije ne objave. Znači, poslovni i ekonomski interes treće strane je elemenat kojim se rukovodilo prilikom donošenja osporenog akta, tako da je u svemu postupljeno u skladu sa zakonom. Predlaže da se tužba odbije, uz naknadu troškova upravnog spora.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik RS broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor na tužbu, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proizilazi da se tužilac dopisom broj: 02-97 R (142) od 18.12.2017. godine, obratio tuženom sa zahtjevom za dostavu kopija sljedećih dokumenata, u smislu odredbe člana 4. i 11. Zakona o slobodi pristupa informacijama, i to: kopija odluke o imenovanju Komisije za javne nabavke; izjave o sukobu interese članova Komisije za javne nabavke; zapisnika sa javnog otvaranja ponuda; izvještaja o ocjeni pristiglih ponuda; odluke o dodjeli ugovora; ugovora o predmetnoj nabavci; te izvještaja o postupku nabavke i realizacije ugovora za postupak javnih nabavki: 1) nabavka potrošnog materijala i uređaja za proširenje pasivne mrežne opreme za koju je objavljeno obavještenje o javnoj nabavci broj 1255-1-1-255-3-71/17 na portalu Javnih nabavki, i 2) nabavka aktivne mrežne opreme za potrebe CMB i NW i za povezivanje GAK, INF, TEB, SW sa CMB UKC RS, za koju je objavljeno obavještenje o javnoj nabavci broj: 1255-1-1-419-3-118/17 na portalu javnih nabavki, te dostavu informacije da li je u provedenim postupcima bilo naknadno zaključenih aneksa, žalbi na postupak (njihov ishod i eventualne žalbe KRŽ/URŽ BiH). Nakon toga, tuženi je dopisom broj: 01-17073-3/17 od 04.01.2018. godine, pozvao učesnika u postupku javne nabavke d.o.o. „Printer ITSS“ Banjaluka, da se u vezi sa traženim informacijama izjasni, u smislu odredbe člana 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama, što je imenovani i učinio dopisom broj: 318-01/18 od 31.01.2018. godine, u kojem se navodi da nije saglasan da se dostave tražene informacije, iz razloga što iste mogu da mu prouzrokuju štetu, odnosno iz razloga očuvanja i unapređenja njegovog položaja na tržištu, s tim da bi u protivnom, otkrivanjem takvih informacija, mogli biti ugroženi njegovi komercijalni interesi i time biti doveden u nepovoljan položaj, u postupcima javne konkurencije. U međuvremenu, tužilac je dopisom broj: 02-97 R (235) od 15.12.2018. godine, urgirao postupanje tuženog po njegovom zahtjevu od 18.12.2017. godine, pozivajući se na dopis tuženog od 04.01.2018. godine, da bi nakon toga tužilac 29.03.2018. godine, podnio i žalbu zbog „ćutanja uprave“ broj: 02-97 R (266), iz razloga što tuženi i dalje nije odlučio po postavljenom zahtjevu. Na kraju je tuženi donio osporeni akt, kojim odbija žalbu tužioca zbog „ćutanja uprave“ i utvrđuje izuzetak, u smislu člana 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama (Službeni glasnik RS broj:20/01), uz obrazloženje da zahtjev tužioca uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, učesnika postupka javne nabavke. U obrazloženju osporenog akta se navodi da je postupljeno u smislu člana 7. navedenog zakona, na način da se JZU UKC RS, obratio trećim licima, učesnicima predmetnih postupaka javne nabavke i upoznao ih sa pojedinostima podnesenog zahtjeva. Međutim, učesnici postupka javne nabavke (treća strana), obavijestili su tuženog da bi objavljivanje traženih informacija moglo imati štetne posljedice po njihovo buduće poslovanje, pogotovo u odnosima sa poslovnim partnerima, dodajući da su tražene informacije poslovna tajna, pa bi objavljivanje istih moglo ugroziti njihove komercijalne interese. Imajući u vidu navedeno, a cijeneći svaku korist i štetu u slučaju objavljivanja, odnosno neobjavljivanja traženih informacija, to je i odlučeno kao u izreci osporenog akta.

Osporeni akt je nepravilan i nezakonit.

Odredbom člana 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama (Službeni glasnik RS broj: 20/01, u daljem tekstu: ZOSPI), propisano je da svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama pod kontrolom javnog organa radi promocije transparentnosti i odgovornosti tih organa u skladu sa javnim interesom, s tim što ovo

pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima, kako je to utvrđeno odredbama člana 6, 7. i 8. navedenog zakona, a odredbom člana 9. istog zakona, propisano je da će u donošenju odluke, da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležni javni organ razmotriti okolnosti, kao što su (ali nisu ograničene), svako nepoštovanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prestupa, sudsku pogrešku, zloupotrebu vlasti ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašćeno korištenje javnih fonodava ili opasnost po zdravlje ili bezbjednost pojedinaca, javnosti ili okoline, dok je u odredbi člana 10. ZOSPI, propisano da ako je deo traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ će izdvojiti takav deo i objaviti ostatak informacija, osim ako zbog ovog razdvajanja informacije nisu postale nerazumljive.

Valja istaći, da privatnost i drugi legitimni privatni interesi mogu biti osnov za uskraćivanje davanja određenih informacija, ali u tom slučaju javni organ provodeći test javnosti (član 9) mora utvrditi da li zaštita privatnog interesa ima prevagu nad interesom javnosti da sazna određene podatke, ili da li je veća šteta ako javnost ne bude upoznata sa tim podacima, od štete koju bi eventualno trpila lica na koja se odnose ti podaci.

Naime, ZOSPI garantuje pristup svim informacijama koje su u posjedu javnog organa, s obzirom da je cilj tog zakona da se ustanovi da informacije koje su pod kontrolom javnog organa, predstavljaju javno dobro i da javni pristup informacijama promoviše veću transparentnost i odgovornost javnih organa, što je neophodno za demokratski proces, s napomenom da pristup informacijama može biti ograničen, ali samo na način kako to je Zakon o slobodi pristupa informacijama propisao. Dakle, svako fizičko i pravno lice, u smislu člana 4. ZOSPI, ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, dok svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da objavi takve informacije, pri čemu ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima kako je to utvrđeno ovim zakonom, tako da se u smislu odredbe člana 25. stav 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama, njime ne mogu ograničavati prava i obaveze koje su utvrđene Zakonom o slobodi pristupa informacijama.

U konkretnom slučaju, tuženi osporeni akt temelji na članu 7. ZOSPI, navodeći da zahtjev tužioca uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, odnosno učesnika postupka javne nabavke, koji su ga obavijestili da bi objavljivanje traženih informacija moglo imati štetne posljedice po njihovo buduće poslovanje, pogotovo u odnosima sa poslovnim partnerima, obrazlažući da su tražene informacije poslovna tajna, zbog čega bi objavljivanje istih moglo ugroziti njihove komercijalne interese.

Ovakvo odlučivanje tuženog je nezakonito, s obzirom da je tužilac lice iz člana 4. ZOSPI, pa kao takav ima legitiman interes za tražene informacije, jer se po prirodi stvari radi o informacijama koje su slobodne (javni konkurs) i kao takve moraju biti dostupne, izuzev informacija koje predstavljaju izuzetak, odnosno koje se protive javnom interesu ili opravdanom interesu jedne od stranaka ili trećih lica, a to je slučaj gdje zaštita privatnog interesa ima prevagu nad interesom javnosti ili interesom trećeg lica da sazna određene podatke, što znači, da privatnost i drugi legitimni privatni interesi mogu biti osnov za uskraćivanje davanja određenih informacija, samo ako je to opravdano i ako bi davanjem određenih informacija o tim licima istima eventualno prouzrokovalo štetu. To znači, da je tužilac u okviru svojih nadležnosti ovlašćen da inicira i promoviše transparentnost rada javnih organa, radi zaštite javnog interesa, unapređenja i jačanja odgovornosti rada javnih institucija, dok je tuženi kao javni organ dužan da mu omogući pristup traženim podacima.

Valja istaći, da tuženi uopšte ne navodi koje se to od traženih informacija smatraju povjerljivim, i iz kojih razloga bi objavljivanjem istih, nastala šteta za treće strane (učesnike postupka javnih nabavki), uzimajući u obzir činjenicu da se zahtjevom traži dostava više dokumenata, i to: izjave o sukobu interese članova Komisije za javne nabavke; zapisnika sa javnog otvaranja ponuda; izvještaja o ocjeni pristiglih ponuda; odluke o dodjeli ugovora; ugovora o predmetnoj nabavci; te izvještaja o postupku nabavke i realizacije ugovora za postupak javnih nabavki: 1) nabavka potrošnog materijala i uređaja za proširenje pasivne mrežne opreme za koju je objavljeno obavještenje o javnoj nabavci broj 1255-1-1-255-3-71/17 na portalu Javnih nabavki, i 2) nabavka aktivne mrežne opreme za potrebe CMB i NW i za povezivanje GAK, INF, TEB, SW sa CMB UKC RS, za koju je objavljeno obavještenje o javnoj nabavci broj: 1255-1-1-419-3-118/17 na portalu javnih nabavki, a koje su pod kontrolom tuženog, kao javnog organa. Ovo iz razloga, što se radi o javnom konkursu i za objavljivanjem traženih informacija nesumljivo postoji opravdani interes javnosti. Primjetno je da tuženi prilikom odlučivanja po zahtjevu uopšte nije proveo test javnog interesa, na način propisan članom 9. ZOSPI, već samo pribavio izjašnjenje treće strane (učesnika i pobjednika javnog konkursa) i lakonski sa uopštenim obrazloženjem odbio pristup traženim informacijama, jer kako kaže treća strana smatra da bi objavljivanje traženih informacija za nju moglo imati štetne posljedice u budućem poslovanju, u odnosima sa poslovnim partnerima, s obzirom da su tražene informacije poslovna tajna. Kada se pođe od činjenice da je tužilac između ostalog zahjeva da mu se dostavi Odluka o imenovanju Komisije i Izjava o sukobu interesa Komisije za javne nabavke, postavlja se pitanje na osnovu čega traženo predstavlja poslovnu tajnu ili bi imalo štetne posljedice za buduće poslovanje. Nadalje, traženje Zapisnika sa javnog otvaranja ponuda, Izvještaja o ocjeni pristiglih ponuda, Odluke o dodjeli ugovora, te Izvještaja o postupku nabavke i realizacije ugovora za postupak javnih nabavki, ne predstavlja izuzetke koji predstavljaju povjerljive komercijalne interese treće strane, koje se trebaju štiti u smislu odredbe člana 7. ZOSPI, pri čemu traženi ugovor o predmetnoj nabavci potrošnog materijala i opreme, može da predstavlja izuzetak, ali samo u dijelu kojim bi se trećim licima eventualno mogla prouzrokovati šteta (npr. lični i drugi podaci i sl.), uz prethodno razmatranje okolnosti datog slučaja, u smislu odredbe člana 9. stav 2. ZOSPI, zbog čega je ovu tužbu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti, a na osnovu ovlaštenja iz člana 31. stav 1. i 2. ZUS.

U smislu člana 50. ZUS, tuženi je u obavezi da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana, od dana prijema ove presude, donese novi upravni akt uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe suda u pogledu postupka.

Odluka o troškovima spora temelji se na odredbi člana 5. i 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik Republike Srpske broj: 63/11), a u vezi s članom 386. stav 1, 387. i 396. stav 1, stav 2. i stav 3. Zakona o parničnom postupku (Službeni glasnik RS broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), te su tužiocu dosuđeni troškovi upravnog spora, koji se odnose na taksu na tužbu i taksu na presudu u iznosu od po 100,00 KM, tj; ukupno 200,00 KM, shodno Tarifnom broju 22. i 23. Zakona o sudskim taksama (Službeni glasnik RS broj: 73/08 i 49/09).

ZAPISNIČAR
Radanović Vesna

SUDIJA
Stamenić Darko

